Voorzitter,

Vandaag bespreken we de laatste begroting van deze bestuursperiode.

Een natuurlijk moment van terugkijken én vooruitkijken. Wat mij trof bij het schrijven, is dat nog geen vier jaar geleden de coronamaatregelen nog van kracht waren.

Pas 18 dagen voor de gemeenteraadsverkiezingen vervielen de beperkingen als de 1,5 meter regel en het toegangsbewijs. En werd de gemeenteraadsverkiezingen verdeeld over drie dagen.

Dat besef zet de afgelopen jaren in perspectief.

Er zijn veranderingen geweest in de raad, en binnen onze fractie.Ik denk met waardering aan de samenwerking met Piet, Evelien, Aron en Dieuwertje.

Wat me het meest is bijgebleven, is het verlies van mevrouw Loderus. Dat greep me erg aan en het dwong me om ook mijn eigen balans en ritme nog eens tegen het licht te houden.

Toch blijft het bijzonder dat wij hier als gewone inwoners, ieder in hun eigen rol, aan het stuurwiel van Gorinchem mogen staan.

Er is veel bereikt: van de Arkelsedijk tot de Lange Slagenstraat, van erfgoedbeleid tot Bliekse natuur. Instrumenten als opkoopbescherming en bewoningsplicht zijn toegevoegd, en de opvanglocatie voor vluchtelingen is verhuisd uit de Gildenwijk.

Op mijn eerste dag in deze periode werden De Nieuwe Doelen en de herijking van de windturbines nog als onmogelijk bestempeld.

Eén fractie wilde zelfs een spandoek meenemen om ons eraan te blijven herinneren. Maar er staan en komen 0,0 windturbines op Avelingen. Had ik nu maar het spandoek meegenomen met daaronder

-HET KAN WEL-

Ook het plan voor een heus Cultuurhuis heeft ditmaal een serieuze start gemaakt. En ondanks de tegenvaller van het lekkende Caribabad is hiervoor de knoop doorgehakt: de bouw start begin 2026. Hard nodig ook, want vorige week dinsdag was deze alweer gesloten vanwege lekkage.

Maar naast het terugkijken is vandaag juist het vooruitkijken belangrijk door middel van de begroting.

De begroting bouwt voort op de perspectiefnota 2026–2029 en zet het bestaande beleid grotendeels voort. Het college draagt een solide begroting over aan het volgende bestuur. Voor 2026 en 2029 is deze sluitend, en in 2027 en 2028 zijn de tekorten beperkt. Dat is knap, zeker gezien het ‘ravijnjaar’.

Het investeringsplafond blijft gehandhaafd en er is geen financiële schade te herstellen—of zoals mijn fractiegenoot zei: er hoeft geen puin te worden geruimd.

Namens de SP spreken wij onze waardering uit voor deze transparante en degelijke begroting.

Dan loop ik graag met u door de punten heen wat de SP opviel of nog vragen over heeft.

Gebouw C blijft een financieel knelpunt. Wat de SP betreft moet hier meer vaart komen richting sociale woningbouw, samen met Poort6.

Het verbeteren van fietsparkeren en de pilot voor elektrische bevoorrading dragen bij aan leefbaarheid net als goede busverbindingen, vandaar dat wij als SP-fractie mede-indiener zijn van de motie Buurtbussen voor betere bereikbaarheid. Die vraagt om te onderzoeken op welke wijze het openbaar vervoer is te versterken door middel van buurtbussen en beter aan te laten sluiten op de behoeften van onze inwoners en bezoekers.

Indicatoren bij Onderwijs blijven stabiel, maar zet je de percentage om in cijfers, dan zijn deze fors: bijna 800 leerlingen met risico op achterstand en 3.200 laaggeletterden. Dat vraagt blijvende aandacht.

In de begroting van vorig jaar werd er een samenwerking aangekondigd met de steden Goes en Middelburg om een passende vergoeding te krijgen voor het huisvesten van middelbare scholen in steden met een centrumfunctie. Zou het college kunnen aangeven hoe het hiermee staat?

Bij Sport, Cultuur & Recreatie zien we de **g**rote investeringen in het Cultuurhuis, het zwembad én – ik heb hem teruggevonden – het skatepark.

Wat verder opvalt is dat de uitvoering van het erfgoedbeleid is gestart, maar de coördinatie blijft een punt. De motie voor een vaste coördinator is na twee keer staken gesneuveld en hebben wij toegezegd hier vandaag op terug te komen.

Gezien de stemverklaringen, lijkt het erop dat de motie vooral is afgewezen vanwege de vorm en niet de inhoud. Als er een in plaats van een halve fte een bedrag had gestaan, was de motie waarschijnlijk vrij breed aangenomen.

Ik heb begrepen dat ondanks dat de motie destijds niet heeft gehaald het signaal wel is aangekomen, bij het college want bij de voorbereidingen hebben wij begrepen dat er ontwikkelingen plaatsvinden.

Daarom vragen wij het college: *Is er inmiddels een oplossing gevonden voor een vast aanspreekpunt en coördinator erfgoed? En wanneer worden wij hierover geïnformeerd?* Als dat het geval is, hoeven wij vandaag geen aangepaste motie meer in te dienen.

Binnen het Sociaal Domein nemen de lasten toe door de Hervormingsagenda Jeugd en hogere uitgaven aan sociale voorzieningen. Dat vinden wij begrijpelijk, maar dat het Rijk nog steeds structurele besparingen verwacht en deze enkel heeft verschoven naar 2028, blijft zorgelijk.

Over de opvang van Oekraïense vluchtelingen hebben we vragen: hoeveel mensen worden waar opgevangen en hoe lang nog, want op een gegeven moment zal de opvang sluiten en waar komen ze dan terecht!

en hoe verloopt hun integratie en schoolgang

Kortweg, Zijn er *problemen of knelpunten* in hun integratie, onderwijs of begeleiding?

Binnen het programma Duurzaamheid zien we structurele investeringen in energiebesparing en vergroening.

Positief is dat er steeds meer gekeken wordt naar het totale energiesysteem. Energie die je bespaart, hoef je niet op te wekken. Het warmtenet is recent behandeld. De centrale vraag blijft: wat gaat dit de inwoner kosten? Tarieven zijn bepalend voor draagvlak.

Ook energiehubs bieden kansen. De laatste informatie over Oost II dateert uit november vorig jaar. Wij vragen het college: wat zijn de ontwikkelingen sindsdien, en hoe staat het met vergelijkbare initiatieven?

Tot slot: dank aan het college en alle ambtenaren voor hun inzet en zorgvuldigheid. Wij kijken met vertrouwen vooruit.